

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1983/261
Karar No : 1983/733

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olan suçta ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ekrem Yavuz, Mustafa Dönmez, Cemal Dönmez, Kutbettin Dönmez

O L A Y : 14.2.1979 günü, siyasal-ideolojik görüş ayrılığı nedeniyle çıkan silahlı çatışmada sanıklardan Cemal Dönmez'in tabanca ile sanık Ekrem Yavuz'a yaraladığı sanık Ekrem Yavuz'un da sanık Mustafa Dönmez'i kesici aletle yaraladığı ve bu çatışmada maktül Apdurrahman Gülün, müstakil faili belli olmayacak biçimde öldürüldüğü sanıklar Mustafa Dönmez ile Kutbettin Dönmez'in ölümle biten bu kavgaya katıldıkları ileri sürülerek tüm sanıkların TCK'nun 448., 443., ve 6136 sayılı Yasa'nın 13., ve sanık Ekrem Yavuz'un 464/3., maddeleriyle cezalandırılmaları istemiyle Patnos Sorgu Hakimliği'nce haklarında son soruşturmanın açılmasına karar verilmiştir.

Erciş Ağır Ceza Mahkemesi, 27.6.1983 gününde, esas 1981/170, karar 1983/50 sayı idd; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilanına neden olan olaylardan olduğu nedeniyle ve sıkıyönetim komutanlığı yazısına atfen görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Ağrı-Kars-Artvin illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 15.11.1983 günlü, 1983/110 esas sayı ile; atılı suçların sıkıyönetim ilanından üç aydan önce işlendiği ve sanıklar arasında görüş ayrılığı mevcut olduğuna dair kesin belirtilerin bulunmadığı ve sanıklardan Ekrem Yavuz hakkında sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nde derdest bir dava mevcut ise de; olayın örgütsel nitelikte işlendiğine dair deliller bulunmadığı gerekçesiyle Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 26.12.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okuduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü;

Sanıklara atılı suçlar Patnos ilçesini de kapsamana alan Ağrı ilinde 20.4.1980 günü ilan olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 14.2.1979 günü işlenmiştir.

Dosya içeriğine göre olayın tamamen siyahal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığı anlaşılmasına göre sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmak-tadır.

Sanıklara atılı suçlar 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık sü-re dışında işlenmesine karşın, dosya içerisinde mevcut Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 13.4.1981 günlü, 1980/688 esas sayılı iddianamesinin incelenmesinden sanıklardan Ekrem Yavuz'un Dev-Yol adlı yasa dışı gizli örgüte üye olması nedeniyle TCK'nun 141/5., ve 29.1.1980 gecesi 4/5/Şubat/1980 gecesi, 18.2.1980 gecesi duvarlara ideolo-jik amaçlı yazı yazmak ve pankart asmadan dolayı TCK'nun 536/2., ve 17.2.1980 gecesi bir bankaya benzin döküp yakmaya teşebbüsten dolayı TCK'nun 370.,62.maddeleriyle cezalandırılmaları istemiyle hakkında kamu davası açıldığı ve Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 15.11.1983 günlü duruşma zaptının incelenmesinden bu davanın aynı yer iki numaralı askeri mahkemesinin 1981/148 esas sayısına kayıtlı olup görülmeye devam edildiğinin anlaşılmasına ve Dev-Yol adlı yasa dışı örgüt hakkında esasen sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalar bulunduğu bilinmesine göre, sanıklardan Ekrem Yavuz yönünden 1402 sayılı Yasa'nın 13/b. maddesinde yazılı "suçlar arasında organik ve örgütsel bağlantılı olma"koşulunun gerçekleşmesi, diğer sanıklar yönünden de CMUK'nun 3., ve Askeri Mahkeme'nin kuruluş ve yargılama Usulü Kanunu'nun 18.,maddeleri uyarınca bağlantının mevcudiyeti hususları nazarı itibare alındığında;davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenlerle Erzurum-Ağrı-Kars-Artvin illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No-lu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvuru sunum reddine 26.12.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Arsoff